

Żurawłów dn. 28.06.2013r.

Ministerstwo Środowiska
Departament Geologii i Koncesji Geologicznych
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Wniosek

Składamy wniosek o delegalizację koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie węglowodorów niekonwencjonalnych, wydanych na obszarach udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), służących tylko i wyłącznie zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, rolnictwa, produkcji żywności i przemysłowi farmaceutycznemu, na podstawie przepisów Ustawy Prawo Wodne. Delegalizację tych koncesji, które zostały wydane bez stosownej decyzji na składowanie odpadów przemysłowych w górotworze, w tym odpadów niebezpiecznych, jako obligatoryjnego dokumentu komplementarnego do wniosku, złożonego przed wydaniem decyzji.

Zgodnie z opracowaniem „Studium nad problemami oceny skutków środowiskowo – przestrzennych eksploatacji gazu z łupków w województwie pomorskim i przyległych obszarach morskich” Instytutu Morskiego w Gdańsku, kryterium wykluczającym dla wydzielenia obszarów górniczych dla poszukiwania i rozpoznawania węglowodorów niekonwencjonalnych są czwartorzędowe Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Ustawa Prawo Wodne z 18 lipca 2001r. obowiązywała przed wejściem w życie ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze (Dz.U. Nr 163 poz. 981 z dnia 9 czerwca 2011r.). Organ koncesyjny przed wydaniem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie węglowodorów niekonwencjonalnych, powinien z mapy Polski podzielonej na obszary koncesyjne, wydzielić udokumentowane GZWP i na tych terenach nie wydawać koncesji. Zatem wszystkie koncesje wydane na poszukiwanie i rozpoznawanie węglowodorów niekonwencjonalnych na udokumentowanych GZWP, wydane zostały z rażącym naruszeniem prawa i Organ Koncesyjny powinien w trybie natychmiastowym wszcząć z urzędu postępowanie o ich legalność, jednocześnie dokonując zawieszenia wszelkich prac koncesjonariuszy na tych terenach.

Na szczególną uwagę zasługują koncesje firmy Chevron Polska Energy Resources sp. z o.o. „Grabowiec”, „Zwierzyniec”, „Frampol” i „Kraśnik”. Wszystkie te koncesje całym obszarem położone są nad GZWP nr 405, 406, 407. Istnieje międzynarodowa Umowa Rządu RP z Rządem Ukrainy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych podpisana w Kijowie 10.X.1996r. która weszła w życie 6.01.1999r., której zapisy odnoszą się do wspólnej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Wyżej wymienione zbiorniki znajdują się we wzajemnym oddziaływaniu transgranicznym, będąc jednocześnie rezerwuarem wody pitnej dla obywateli obydwu państw.

Biorąc pod uwagę możliwość zanieczyszczenia tych zbiorników wód w procesie zarówno poszukiwania (badania sejsmiczne), jak i rozpoznawania węglowodorów nad obszarem ich występowania, z uwagi na możliwość transgranicznego oddziaływania zanieczyszczeń, istnieje konieczność wykonania pełnego raportu o oddziaływaniu na środowisko już dla etapu

badania techniką 3D. W gminie Grabowiec w miejscowości Rogów podczas badań sejsmicznych doszło w roku 2011 do zmiany stosunków wodnych wód podziemnych i nastąpiło trwałe zanieczyszczenie wody w studni. Do dnia dzisiejszego nie udało się na tym terenie dowiercić do pokładów użytkowych wód pitnych. Przypadek ten jest dowodem powodującym konieczność wstrzymania wszelkich działań koncesyjnych (trwała szkoda w środowisku) oraz delegalizacji z pozostałych wymienionych we wniosku przyczyn, wydanych w latach 2007 - 2010. koncesji „Grabowiec”, „Zwierzyniec”, „Frampol” i „Kraśnik”. dla firmy Chevron, z uwagi na wydanie decyzji z rażącym naruszeniem prawa polskiego, UE oraz porozumień międzynarodowych (Ustawa Prawo Wodne w zakresie najwyższej ochrony GZWP, Konwencja z Aarhus, Ramowa Dyrektywa Wodna, Umowa Polski z Ukrainą o ochronie wód występujących po obydwu stronach granic państw).

Nie ma znaczenia, czy odwierty są planowane do głębokości 1 czy 5 km. Na obszarach występowania GZWP nie powinny być wydane koncesje poszukiwawczo rozpoznawcze.

Drugim ważnym aspektem formalno – prawnym, jaki nie został spełniony przez Organ Koncesyjny w procesie przyznania koncesji jest stan prawny nieruchomości, które zostały wydierżawione przez koncesjonariuszy. W wielu przypadkach okazuje się, że tereny dzierżawione przez koncesjonariuszy nie posiadają prawidłowo ustalonych granic lub ich przebiegu. Tak jest obecnie m.in. w miejscowości Żurawłów na koncesji „Grabowiec” firmy Chevron. Minister Skarbu wydając zgodę na ustanowienie użytkowania górniczego powinien dokonać kontroli prawidłowego przebiegu granic nieruchomości. Jeśli takiej kontroli nie było i granice nie zostały potwierdzone i wyznaczone ponownie geodezyjnie, to wszystkie umowy na wieloletnie dzierżawy terenów są zawarte z naruszeniem prawa. Wnioskujemy zatem o wznowienie wyznaczenia granic tych terenów i ich przebiegu z powiadomieniem stron i przy ich udziale. Wobec braku tych czynności umowy cywilno – prawne mogące naruszać prawa stron sąsiadujących z terenami górniczymi, nie mogą funkcjonować w obiegu prawnym. Wniosek – firma Chevron nie posiada prawa do dzierżawy terenu w miejscowości Żurawłów, zatem nie może prowadzić żadnych prac koncesyjnych, niezależnie od tego, czy w obecnym stanie prawnym posiada koncesję rozpoznawczą, czy nie (dowód: odpowiedź Ministra Środowiska z dn. 6.06.2013r. w załączeniu).

Aspekt trzeci wydanych koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie węglowodorów niekonwencjonalnych w Polsce dotyczy specyfiki stosowanej technologii szczelinowania hydraulicznego. Żaden z koncesjonariuszy nie uzyskał pozwolenia na składowanie odpadów poprocesowych, w tym niebezpiecznych w górotworze, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2011r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz.U. Nr 698).

Technologia rozpoznawania gazu i ropy niekonwencjonalnej przy użyciu techniki szczelinowania hydraulicznego polega na wstrzykiwaniu pod dużym ciśnieniem ogromnych ilości wody z piaskiem i domieszką toksycznych substancji chemicznych pod ziemię, celem rozszczelnieniu skał złożowych i uwolnienia kopaliny w nim zaciśniętej lub zamkniętej. Na powierzchnię wraz z kopaliną powraca ok. 30% zatłoczonego „płynu” szczelinującego. Pozostałe 70% zostaje w strukturach geologicznych pod ziemią tworząc w sposób oczywisty składowisko odpadów poprocesowych, w tym niebezpiecznych (Plan Gospodarki Odpadami firmy Chevron nie przewiduje prowadzenia podziemnego składowiska odpadów przemysłowych, w tym niebezpiecznych). Koncesje wydane na rozpoznawanie gazu łupkowego bez konieczności uzyskania pozwolenia na składowanie w górotworze odpadów przemysłowych w tym niebezpiecznych, przy użyciu technologii szczelinowania hydraulicznego, są nieważne z uwagi na brak zamknięcia całego procesu technologicznego prowadzonych prac górniczych. Żaden z koncesjonariuszy w planie robót górniczych nie

zawarł decyzji na składowanie odpadów w górotworze z wyczerpaniem wymogu zamknięcia tego składowiska przed upływem czasu, na jaki koncesja została wydana oraz zapewnienie zastosowania techniki dla wyeliminowania migracji odpadów i ich wpływu na sąsiednie formacje geologiczne (§ 4 ppk 1,2,3; § 5 i inne).

Wobec powyższego wnosimy jak na wstępie.

Liczymy na pilne stanowisko w sprawie i pozytywne rozpatrzenie wniosku.

W imieniu protestujących rolników gminy Grabowiec w powiecie Zamość

sołtysi wsi:

Żurawlów: Emil Jabłoński

Szczelatyn: Jolanta Jabłońska

Rogów: Wiesław Tryniecki

Siedlisko : Janusz Tryniecki

Wniosek skierowany pocztą e-mail do:

1. Ministerstwa Skarbu
2. Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3. Ministerstwa Gospodarki
4. Ministerstwo Zdrowia
5. Prokuratury Generalnej (o zbadanie naruszenia prawa międzynarodowego oraz przekroczenia uprawnień osób publicznych)
6. Najwyższej Izby Kontroli (w zakresie zgodności wyczerpania procedur dla możliwości udzielenia koncesji rozpoznawczych z zastosowaniem szczelinowania hydraulicznego)

Do wiadomości:

1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska
2. Główny Inspektor Sanitarny

Do wiadomości:

1. Ambasada Ukrainy w Polsce

Załącznik:

1. Odpowiedź Ministra Środowiska z dnia 6.06.2013r.